

**רשימת מקורות לכנס:
'דלתות נפתחות'**

**הכנס השני בנושא: מורים ומרצים עם ליקויי למידה
יום שלישי, כ"ט בניסן תשע"ג, 9 באפריל 2013**

**לעיון במקורות אלו ובמקורות נוספים בנושא
הנכם מוזמנים למרכז המידע הבין-מכללתי במכון מופ"ת.
מרכז המידע פתוח בימים א'-ה' בשעות 8:00 עד 16:00
טל': 03-6901450, פקס: 03-6988611
דואר אלקטרוני: meyda@macam.ac.il
כתובת אינטרנט: http://infocenter.macam.ac.il**

נמצאו 13 פריטים
להלן כל הפריטים:

1. מספר פריט: **10672**

מיון: **P98**

סוג: מאמר

כותר: **מורים, למרות ובגלל ליקויי למידה**

מחבר: שרזי, ורדה /ווגל, גילה

מו"ל: הסתדרות המורים בישראל

שנה: 2011

בתוך: הד החינוך

כרך: (6)85

עמודים: 98-100

מילות מפתח: ליקויי למידה; מורים; זהות מקצועית; תפיסת תפקיד;

תקציר:

בקרב בוגרים בעלי ליקויי למידה ישנה קבוצה ישנה קבוצה מיוחדת – מורים. סוגיית העסקתם של מורים בעלי ליקויי למידה שנויה במחלוקת. בארץ סוגיה זו טרם נבחנה במחקר, והמאמר שלהלן, המבוסס על ראיונות עומק עם 12 מורים לקויי למידה, הוא צעד ראשון בכיוון זה. הספרות המקצועית מצביעה על קשר בין ליקויי הלמידה לזהות המקצועית של מורים בעלי ליקויי למידה. מורים אלה בוחרים לעתים קרובות במקצוע ההוראה כדי לאפשר לתלמידים עם ליקויי למידה התנסות טובה יותר משהייתה להם כשהיו תלמידים. הם תופסים את עצמם כמורים טובים יותר אשר מציבים דוגמא אישית ומפתחים אתיקה פדגוגית של אכפתיות. גם מחקר זה מראה שמורים עם ליקויי למידה סבורים שהם מתפקדים היטב בהוראה למרות הליקויים וגם בגלל הליקויים. הם קושרים את יחסם המיוחד לתלמידים – עם ובלי לקויות למידה – לליקויי הלמידה שהם סבלו וסובלים ממנו.

2. מספר פריט: **10320**

מיון: **P56**

סוג: מאמר

כותר: **הידע המקצועי והסיפור האישי: מורה בעלות ליקוי למידה בראשית עבודתה**

מחבר: בר-תקוה, חנה

מו"ל: גורדון

שנה: 2010

בתוך: עיון ומחקר בהכשרת מורים

כרך: 12

עמודים: 65-93

מילות מפתח: מקצועיות; ידע; סיפורי מורים; ליקויי למידה; מחקר נרטיבי;

3. מספר פריט: **10119**

מיון: **R1140**

סוג: מחקר
כותר: "זה נראה לך שמורה יכולה להיות עם שגיאות כתיב?": סיפורי חיים של פרחי הוראה בעלי לקויות למידה
מחבר: ליפץ, ברנדה
מו"ל: דוד ילין
שנה: 2009
עמודים: 39
מילות מפתח: ליקויי למידה; פרחי הוראה; קשיים; התמודדות; הוראה; הכשרת מורים; מבוגרים;
הערות: בתמיכת מכון מופ"ת
 3 עותקים

תקציר:

מחקר זה בדק את הכוחות, את הקשיים ואת אסטרטגיות ההתמודדות הקשורים להוראה מפיהם של פרחי הוראה בעלי לקויות למידה במהלך לימוד החינוך והעבודה המעשית. המחקר עוקב אחר התהליכים והתוצאות שנבעו מסיפור החיים שלהם על מנת להיטיב להבין את צורכיהם ואת יכולותיהם בתחום ההוראה. המחקר נערך בשיטה האיכותית. אוכלוסיית המחקר כללה עשרה סטודנטים בעלי לקויות למידה שפנו למרכז התמיכה במכללה לקבלת סיוע. כלי המחקר היו ראיונות שהוקלטו ושוקלטו. ממצאי המחקר מראים שהסטודנטים הקישו מהתנסויות הלמידה שלהם כתלמידים בעלי צרכים מיוחדים לקשייהם כמתכשרים להוראה. הם משלבים תאוריה ומעשה, תפיסות מקצועיות ויישום ומציינים ערך מוסף ותפקוד ייחודי ואינטואיטיבי בעקבות ניסיון זה. המתכשרים מוצאים עצמם כ"כשירים ומתאימים ללמד" ושיש "מידת הלימה טובה" בין יכולותיהם לבין דרישות המקצוע.

4. מספר פריט: 10153

מיון: P24
סוג: מאמר
כותר: "הלקות כננסת לכל פינה": פרספקטיבות של מורים עם ליקויי למידה
מחבר: ווגל, גילה / שרנוי, ורדה
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2009
בתוך: דפים
כרך: 48
עמודים: 47-73
מקום: תל-אביב
מילות מפתח: מורים; ליקויי למידה; אבחון חינוכי; תפיסת תפקיד;
טקסט מלא: *

תקציר:

מאמר זה מציג פרספקטיבות של 12 מורים עם ליקויי למידה (מאובחנים או מזוהים באופן אישי, 10 נשים ו-2 גברים, בגילאים, 28-56 עם ותק של 2-26 שנים בהוראה. כלי המחקר היה ראיון מובנה הכולל שאלות פתוחות ושאלות סגורות. בנייתו תוכן איכותי זהו שלוש תמות מרכזיות המרכיבות את הסיפור של מורים אלו: התייחסות לתפיסת תפקודם העכשווי כמורים, המבטאת תחושת מסוגלות לצד זיכרונות עבר על אודות הלקות; חשיפת הלקות, עיתויה והקשרה; השפעת הלקות על עבודתם המקצועית ועל תפיסתם החינוכית.

5. מספר פריט: 10261

מיון: R1193
סוג: מחקר
כותר: Teachers with learning Disabilities : identifying the professional self by analysing the autobiographic story and the reflective feedback on practice - Ed.D dissertation
מחבר: Bar-Tikva, Hanna
מו"ל: University of Bath
שנה: 2008
כרך: 49
עמודים: 147
מקום: UK
מילות מפתח: מורים; ליקויי למידה; זהות עצמית; זהות מקצועית; רפלקציה; משוב; סיפורי חיים;

תקציר:

במחקר זה נבדק סיפורן של שלוש מורות עם לקות למידה בראשית עבודתן בהוראה. המחקר מתעניין בהרכבו של הידע המקצועי של המורה, אשר מתואר בספרות כידע המורכב מידע אקדמי ומידע אישי. האם בהחלטותיה המקצועיות של מורה עם לקות למידה יבואו לידי ביטוי זיכרונות ילדותה הכואבים מבית הספר? שאלת המחקר היא: מהי תרומתו של "האני האישי" של מורה עם לקות למידה בראשית עבודתה "לאני המקצועי" שלה? בעזרת הגישה הנרטיבית, הרואה את האדם כמייצר סיפורים המבנים ומבטאים את זהותו, נאספו סיפורי המורות, הוקלטו ולאחר מכן נותחו ניתוח פרשני ברמת המבנה של הסיפור וברמת תכנון. נתוני המחקר נאספו משלושה

מקורות: הסיפור האוטוביוגרפי של המורה, המביא את זיכרונותיה האישיים ופרשנותה לאירועי חייה בעבר, אלה מלמדים על "האני הבין-אישי" ו"התוך-אישי" של המורה. המשוב הרפלקטיבי של המורה לשיעוריה מביא את הפרשנות שלה לשיקולי דעתה המקצועיים ותיאור אירועי חינוכי מעבודתה מלמד על עולמה הערכי-חינוכי. כל אלה יחד מלמדים על הידע המקצועי שלה. ממצאי המחקר מראים כי יש קוהרנטיות בין הסיפור האישי והסיפור המקצועי וזוהה מיצוב מארגן של סיפורי כל מורה. נמצא כי שיקולי הדעת המקצועיים של המורה, הכוללים ידע דידיקטי, ידע פדגוגי, שימוש בחוקים מנומקים וקריאת מפת הכיתה, ברקע שלהם נחבא ידע שנאגר מתוך "האני האישי", והוא מעשיר את "האני המקצועי" של המורה בראשית עבודתה.

6. מספר פריט: 9203
 מיון: R952
 סוג: מחקר
 כותר: תפקודם של מורים עם ליקויי למידה בהוראה - דו"ח מחקר
 מחבר: שרוני, ורדה /ווגל, גילה
 מו"ל: בית ברל
 שנה: 2006
 עמודים: 41
 מילות מפתח: ליקויי למידה; תפיסת תפקיד; קשיי כתיבה; בחירת מקצוע; דרכי-ההוראה; שיטות הוראה; הוראה; שביעות-רצון בעבודה; יחסי תלמידים-מורים;
 הערות: בתמיכת מכון מופ"ת
 3 עותקים

7. מספר פריט: 9420
 מיון: P24
 סוג: מאמר
 כותר: מועמדים להכשרה להוראה עם לקויות למידה: התאמות במבחן הכניסה ומשמעותן לקבלה למכללה
 מחבר: ווגל, גילה /שרוני, ורדה
 מו"ל: מכון מופ"ת
 שנה: 2006
 בתוך: דפים : כתב עת לעיון ולמחקר בחינוך
 כרך: 43
 עמודים: 124-152
 מילות מפתח: מכללות למורים; הכשרת מורים; פרחי הוראה; ליקויי למידה; אבחון חינוכי; מבחני כושר; מיון סטודנטים; מבחני הישגים; מבחנים פסיכומטריים; מהימנות מבחנים;
 טקסט מלא: *

תקציר:

המחקר הנוכחי בדק את שיעורם של בעלי לקויות למידה מבין הנבחנים במבחן סף ואת שיעורם מבין הלומדים במכללות להכשרת מורים בשנת תשס"ד. מבחן הסף הוא מבחן הכניסה למכללות להכשרת מורים לכ- 40% מהלומדים בהן. נבחנים עם לקויות למידה פונים ליחידת הסף (יס"ף) לקבל התאמות במבחן זה. במחקר נערכו השוואות בין ציוניהם של הנבחנים ושל הלומדים (עם לקויות למידה וללא לקויות למידה) במבחני הסף ובמבחני הבגרות. המחקר בדק את פריסת אוכלוסייה זו במכללות השונות ובמסלולי לימוד שונים. כמו כן נבדקו אפיוני הנבחנים עם לקויות למידה, כגון: מגדר, קשיים כפי שעולים בדוחות האבחון וההיסטוריה של האבחונים בעבר. לבסוף נבדקה רמת שביעות הרצון של הנבחנים עם לקויות הלמידה בשלבים השונים של הקשר עם יס"ף: תהליך הפנייה, קבלת האישור להתאמות ותנאי המבחן.

8. מספר פריט: 8683
 מיון: P22
 סוג: מאמר
 כותר: המורה ולקוי הלמידה, מאזן של חרדות : עולמם הרגשי של מורים ותלמידים
 מחבר: עינת, עמלה
 מו"ל: הסתדרות המורים בישראל
 שנה: 2004
 בתוך: פנים : כתב עת לתרבות, חברה וחינוך
 כרך: 31
 עמודים: 44-52
 מילות מפתח: מורים; יחסי מורים-תלמידים; תלמידים; חרדה; מערכות תמיכה; ליקויי למידה;
 קישור: <http://www.itu.org.il/Index.asp?ArticleID=4840&CategoryID=749&Page=1>

9. מספר פריט: 8128
 מיון: R798
 סוג: מחקר

כותר: מועמדים להכשרה להוראה בעלי לקויות למידה - התאמות במבדק הכניסה ומשמעותן לקבלה למכללה ולהמשך לימודים
מחבר: שרוני, ורדה /ווגל, גילה
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2003
עמודים: 34
מילות מפתח: פרחי הוראה; מיון סטודנטים; בחינות בגרות; מכללות למורים; מבחנים; ליקויי למידה; מחקר השוואתי;

10. מספר פריט: 6053
מיון: 86.0 22.7
סוג: מאמר
כותר: Teacher education students with disabilities: participation and achievement factors
מחבר: Papatia-Berardi, Anne /Hughes, Charles A /Papatia, Anthony S
שנה: 2002
בתוך: Teacher education and special education
כרך: v 25 n 1
עמודים: 23-31
מילות מפתח: הכשרת מורים; פרחי הוראה; ליקויי למידה; תכניות לימודים; תכניות התערבות;

11. מספר פריט: 7298
מיון: 10.56.2
סוג: ספר
כותר: נייר עמדה בנושא : סטודנטים בעלי צרכים מיוחדים במוסדות להכשרת מורים
עורך: שרוני, ורדה
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2002
עמודים: 7
מילות מפתח: שילוב חריגים; מוגבלויות; הכשרת מורים; פרחי הוראה; מכללות למורים; ליקויי למידה;

12. מספר פריט: 6457
מיון: P24
סוג: מאמר
כותר: חבר וירטואלי: שיח מתוקשב בין סטודנטים להוראה לתלמידים בעלי לקויות למידה
מחבר: קוזמינסקי, לאה
עורך: ענבר, דן /זיו, שרה
מו"ל: מכון מופ"ת
שנה: 2001
בתוך: דפים
כרך: 32
עמודים: 47-64
מילות מפתח: פרחי הוראה; התפתחות מקצועית; דואר אלקטרוני; ליקויי למידה; מתבגרים; יחסי תלמידים-מורים; הערכת תכניות; הכשרת מורים;

תקציר:
מאמר זה מדגים ומנתח פעילות של שיח מתוקשב בין סטודנטים המכשירים עצמם להוראה לבין תלמידי תיכון בעלי לקויות למידה. הפעילות מכונה "חבר וירטואלי" והיא פותחה במטרה לטפח את ההתפתחות המקצועית שלסטודנטים להוראה ובו זמנית גם לקדם יעדים רגשיים, חברתיים ולימודיים של המתבגרים המשתתפים בפעילות. מאמר זה יעסוק בעיקר בתרומת השיחהמתוקשב להכשרת סטודנטים להוראה, והמבוא יתמקד במקומה של התקשורת האלקטרונית בהכשרת מורים ובביסוס יחסי מורה-לומד בהכשרה להוראה. הפסקה במבוא הדנה ביעדים התפתחותיים עבור מתבגרים בעלי לקויות למידה, באה להדגיש שהיענות ליעדי ההכשרה סיפקה בו זמנית גם את הצרכים שלהשותפים לתקשורת, הלוא הם התלמידים בעלי לקויות הלמידה.

13. מספר פריט: 6272
מיון: P22
סוג: מאמר
כותר: לקוי הלמידה ו"המורה לחיים" : על ההשפעה הדרמטית של מורים על עתיד לקויי למידה
מחבר: עינת, עמלה
מו"ל: הסתדרות המורים ועמותת המורים לקידום ההוראה והחינוך
שנה: 2000

בתוך: פנים : כתב עת לתרבות, חברה וחינוך

15

כרך:

107-101

עמודים:

מילות מפתח: ליקויי למידה; למידה; עמדות מורים; יחסי מורים-תלמידים;
